

πλοῦτο τότε κ' ἐμερίζετο εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς συγγενεῖς τῆς, εἰς τὰ ἄνθη καὶ τὰς φίλας τῆς, εἰς τοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγούδια· τώρα ὅλα αὐτὰ τὰ ἐλησμώνησεν, ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἀπέσυρε τὴν ἀγάπην τῆς καὶ τὴν συνεκέντρωσεν ὅλην εἰς ἓνα καὶ μόνον ἄνθρωπον. Τότε ἡ ἀγάπη τῆς ἦτο ἐλαφρὰ καὶ εὐθυμος ὡς δρόσος μαργαριτωδῆς εἰς ὅλα τὰ φύλλα τῆς τριανταφυλλιάς, ἐνῶ τώρα ἐπεκράτητο βαρεῖα καὶ ὀγκώδης ἐπὶ

τῆς καρδίας τῆς ὡς μολύβι καὶ τὴν κατέθλιβε, καὶ τὴν ἐλυποφύχει... Καὶ μήπως τοῦλάχιστον εἶχε τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ ἐκέρδιζεν ἐπὶ τέλους τὴν ἀγάπην τῆς. "Ὅλα τὰ περὶ αὐτὴν ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν ἐφαίνοντο ὅτι συνεμάχησαν ἐναντίον τοῦ πόθου τῆς αὐτοῦ. Καὶ ὁ Βρανᾶς αὐτὸς ἀκόμη συνεμαχεί ἐναντίον τῆς. Ἰδοὺ ὅτι δὲν ἤρχετο παρὰ τὴν ἄφινε μόνην ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν κίνδυνον...

"Ἐπεται συνέχεια"

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ.

ΟΥΡΑΝΙΑ

ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαριδῶν

Συνέχεια· ἴδη σελ. 359

Ὄτως οἱ ἀστέρες, οἱ ἥλιοι, οἱ πλανῆται, οἱ κόσμοι, οἱ κομήται, οἱ διαττοντες οἱ οὐρανόλιθοι καὶ ἐν γένει πάντα τ' ἀποτελοῦντα τὸ ἄπειρον σύμπαν σώματα στηρίζονται οὐχὶ ἐπὶ βάσεων στερεῶν, ὡς ἐφαίνετο ἀπαιτούσα ἡ πρώτη παιδαριώδης ἀντίληψις τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀόρατων καὶ ἀύλων δυνάμεων τῶν διεπουσῶν τὰς κινήσεις τῶν. Τὰ δισεκατομμύρια αὐτὰ τῶν οὐρανίων σωμάτων ἔχουσι τὰς οἰκειὰς ἕκαστον κινήσεις ἐξ αἰτίας τῆς στασιμότητος καὶ στηρίζονται τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ διὰ μέσου τοῦ ἀποχωρίζοντος αὐτὰ κενοῦ. Ὁ νοὺς ὅστις ἤθελε δυνηθῆ ν' ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τῆς ιδέας τοῦ χρόνου καὶ τοῦ διαστήματος, θὰ ἔβλεπε τὴν Γῆν, τοὺς πλανήτας, τὸν Ἥλιον, τοὺς ἀστέρας καταπίπτοντας βροχηδὸν ἐκ τοῦ ἀτέρμονος οὐρανοῦ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ὡς σταγόνας παραφερομένας ὑπὸ τοῦ στροβίλου τεραστίου θυέλλης καὶ προσελκυομένους οὐχὶ ὑπὸ τίνος βάσεως, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἑλξείως ἑκάστης καὶ ὀλων. Ἐκάστη τῶν κοσμικῶν αὐτῶν ὀρανιδῶν, ἕκαστος τῶν κόσμων αὐτῶν, ἕκαστος αὐτῶν τῶν ἡλίων φέρεται μετὰ ταχύτητος τοιαύτης, ὥστε ἡ ταχύτης τῶν σφαιρῶν τῶν τηλεβόλων εἶνε ἀπέναντί τῆς σχετικῶς ἀκίνησια· διατρέχει ὄχι ἑκατὸν, οὔτε πεντακόσια, οὔτε χίλια μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον, ἀλλὰ δέκα χιλιάδας, εἴκοσι χιλιάδας, πενήκοντα χιλιάδας, ἑκατὸν χιλιάδας καὶ προσέτι διακοσίας ἢ τριακοσίας χιλιάδας μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον!

Πῶς δὲν συμβαίνουσι συγκρούσεις ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων κινήσεων; Ἰσως συμβαίνουσιν οἱ «πρόσκαυροι ἀστέρες» οἵτινες φαίνονται ἀναγεννώμενοι ἐκ τῆς τέφρας τῶν αὐτῶ ὑποδηλοῦσιν. Ἄλλ' αἱ συγκρούσεις εἶνε ἀληθεῖς· ὅτι δυσκολώτατα δύνανται νὰ συμβῶσιν διότι ὁ κενὸς χώρος εἶνε ἀπέραντος σχετικῶς πρὸς τὸ μέγεθος τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ διότι αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ κίνησις ὑφ' ἧς ἕκαστον σῶμα ζωογονεῖται τὸ ἐμποδίζει νὰ ὑποστῇ παθητικῶς τὴν ἑλξίν ἐτέρου σώματος καὶ νὰ πέσῃ ἐπ' αὐτοῦ. Τῆρεῖ τὴν

ιδίαν κίνησιν ἧτις δὲν δύναται νὰ καταστραφῇ καὶ περιφέρεται περίξ τῆς ἐλκούςης αὐτὸ ἐστίας ὡς χρυσαλὶς προσελκυομένη ὑπὸ τῆς φλογός, ἀλλὰ μὴ καιομένη. Ἄλλως δὲ τὰ κινήματα ταῦτα δὲν εἶνε ἀπολύτως ταχέα.

Εἶνε ἀληθές ὅτι πάντα τὰ σώματα τρέχουσιν. Ἰπτανται, πίπτονσι, κυλίνονται διὰ τοῦ κενοῦ ἀλλ' εἰς τοιαύτας ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, ὥστε τὰ πάντα φαίνονται ἡσυχάζοντα. Ἄν θελήσωμεν νὰ τοποθετήσωμεν ἐν χώρῳ ἔχοντι τὰς διαστάσεις τῆς πόλεως τῶν Παρισίων τοὺς ἀστέρας ὧν ἡ ἀπόστασις κατεμετρήθη μέχρι σήμερον, ὁ ἐγγύτατα κείμενος ἀστὴρ θὰ ἐτοποθεῖτο εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ Ἥλιου, ἀφ' οὗ ἡ Γῆ θ' ἀπέιχε μόλις ἐν ὑφεκατόμετρον, ὁ Ζεὺς πέντε ὑφεκατόμετρα καὶ ὁ Ποσειδῶν τριάκοντα. Ὁ 61ος ἀστὴρ τοῦ Κύκνου θ' ἀπέιχε 4 χιλιομέτρα, ὁ Σείριος 10 χιλιομέτρα, ὁ πολικὸς ἀστὴρ 27 χιλιομέτρα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἡ δὲ ἀπειροπληθὴς πλειονότης τῶν ἀστέρων θὰ εὐρίσκετο πέραν τοῦ νομοῦ τοῦ Σηκουάνα. Ἐὰν ζωογονήσωμεν ὅλα ταῦτα τὰ σώματα διὰ τῶν σχετικῶν εἰς ἕκαστον κινήσεων, ἡ Γῆ θὰ ἔδῃ πάντα ἐν ἔτος ὅπως διανύσῃ τὴν τροχίαν τῆς, τὴν ἔχουσαν ἀκτῖνα ἐνὸς ὑφεκατομέτρου, ὁ Ζεὺς θὰ ἐχρειάζετο δώδεκα ἔτη ὅπως διατρέξῃ τὴν ἰδικὴν του ἐκ πέντε ὑφεκατομέτρων καὶ ὁ Ποσειδῶν ἑκατὸν ἐξήκοντα πέντε ἔτη. Αἱ ἴδιαι κινήσεις τοῦ Ἥλιου καὶ τῶν ἀστέρων θὰ εἶχον τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν. Δηλαδή τὰ πάντα, ἔστω καὶ διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατητούμενα, θὰ ἐφαίνοντο ἡσυχάζοντα. Ἡ Οὐρανία βασιλεύει ἤρεμος καὶ γαληνιαία εἰς τὸ ἀπέραντον σύμπαν.

Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἀστέρου σύμπαντος εἶνε ἡ ἀπεικόνισις τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν σωμάτων, ἄτινα καλοῦμεν ὕλικα. Πᾶν ὀργανικὸν ἢ ἀνόργανον σῶμα, ἄνθρωπος, ζῷον, φυτὸν, λίθος, σίδηρος, ὀρείχαλκος σύγκειται ἐκ μορίων διαρκῶς κινουμένων καὶ μὴ ἐφαπτομένων. Ἐκαστον τῶν ἀτόμων αὐτῶν εἶνε ἀπειρῶς μικρὸν καὶ ἀόρατον οὐ μόνον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, οὐ μόνον εἰς τὸ μι-

κροσκόπιον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν λογισμὸν αὐτόν, διότι ἐνδέχεται αὐτὰ τὰ ἄτομα νὰ μὴ εἴνε ἄλλο τι εἰμὴ κέντρα δυνάμεως. Ἰπελογίσθη ὅτι εἰς μίαν κεφαλὴν καρφίδος ὑπάρχουσιν ὄχι ὀλιγώτεροι τῶν ὀκτῶ ἐξακισεκατομμυρίων ἀτόμων, ἤτοι ὀκτακισχίλια δισεκατομμύρια δισεκατομμυρίων, καὶ ὅτι ἐντὸς ἐνὸς κυβικοῦ ὕψεκατομέτρου ἀέρος δὲν ὑπάρχουσιν ὀλιγώτεροι τοῦ ἐνὸς ἐξακισεκατομμυρίου μορίων. Πᾶσαι αὐται αἱ ἄτομοι, πάντα ταῦτα τὰ μόρια κινουῦνται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν διεπουσῶν αὐτὰ δυνάμεων, σχετικῶς δὲ πρὸς τὸν ἑαυτῶν ὄγκον ἀποχωρίζονται ὑπὸ μεγάλων ἀποστάσεων. Δυνάμεθα μάλιστα νὰ σκεφθῶμεν ὅτι κατ' ἀρχὴν δὲν ὑπάρχει εἰμὴ ἐν μόνον εἶδος ἀτόμων καὶ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν πρωτογόνων ἀτόμων φύσει ἀπλῶν καὶ ὁμογενῶν, ὁ τρόπος τῆς διατάξεως αὐτῶν καὶ αἱ κινήσεις τῶν ἀποτελοῦσι τὴν διαφορὰν τῶν μορίων ἐν μορίου χρυσοῦ ἢ σιδήρου, δὲν διαφέρει ἀπὸ ἐν μόριον θείου, ὀξυγόνου ἢ ὕδρογόνου κλπ. εἰμὴ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τὴν διάταξιν καὶ τὴν κίνησιν τῶν πρωτογόνων ἀτόμων τῶν ἀποτελοῦσῶν αὐτό· πᾶν μόριον εἶνε ὁλόκληρον σύστημα, μικρόκοσμος.

Ἄλλ' οἶανδῆποτε καὶ ἂν ἔχωμεν ἰδέαν περὶ τῆς κυρίας καὶ ἀποκρῦφου κατασκευῆς τῶν σωμάτων, ἢ ἀνεγνωρισμένη σήμερον καὶ τοῦ λοιποῦ ἀδιαφιλονεικῆτος ἀλήθεια εἶνε ὅτι τὸ σταθερὸν σημεῖον τὸ ἀναζητούμενον ὑπὸ τῆς φαντασίας μας οὐδαμοῦ ὑπάρχει. Εἰς μάτην ὁ Ἀρχιμήδης ζητεῖ σημεῖον τι ἵνα σταθῇ καὶ κίνηση τὴν Γῆν. Οἱ κόσμοι ὅπως καὶ αἱ ἄτομοι στηρίζονται ἐπὶ τοῦ ἀοράτου, ἐπὶ τῆς αὐλοῦ δυνάμεως· τὸ πᾶν κινεῖται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἑλξεως οἰονεὶ πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ σταθεροῦ αὐτοῦ σημεῖου, τὸ ὁποῖον ἀπομακρύνεται ὅσῳ τις τὸ διώκει καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάρχει, διότι ἐν τῷ ἀπέιρῳ τὸ κέντρον εἶνε πανταχοῦ καὶ οὐδαμοῦ. Οἱ δῆθεν θετικοί, οἱ μὲ τὴν πίστιν διαβεβαίουντες ὅτι « ἡ ὕλη μόνη μετὰ τῶν ιδιοτήτων αὐτῆς βασιλεύει », οἱ μειδιῶντες περιφρονητικῶς διὰ τὰς ἐρεῦνας τῶν φιλοσόφων, ὀφείλουσι κατὰ πρῶτον νὰ μᾶς εἴπωσι τί ἐννοοῦσι μετὰ τὴν περιφημον αὐτὴν λέξιν: ὕλη. Ἄν δὲν ἐσταμάτων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν πραγμάτων, ἂν ὑπώπτεον ὅτι αἱ ἐπιφάνειαι κρύπτουσιν ἀναφαίρετους πραγματικότητας, βεβαίως θὰ ἦσαν πολὺ περισσότερον μέτριοι εἰς τὰς κρίσεις των.

Ἡμεῖς οἱ ἀναζητοῦντες τὴν ἀλήθειαν ἄνευ προσχηματισμένων ἰδεῶν καὶ ἄνευ προκαταληψεως ὑπὲρ τίνος συστήματος φρονοῦμεν ὅτι ἡ οὐσία τῆς ὕλης ἀπομένει μυστηριώδης ὅσον καὶ ἡ οὐσία τῆς δυνάμεως, διότι τὸ ὄρατὸν σύμπαν εἶνε ὅλως ἄλλοῖον ἀφ' ὅ,τι φαίνεται εἰς τὰς αἰσθησεις μας. Πραγματι τὸ ὄρατὸν αὐτὸ σύμπαν σύγκεται ἐξ ἀτόμων ἀοράτων, στηρίζεται ἐπὶ

τοῦ κενοῦ, αἱ δὲ διεπούσαι αὐτὸ δυνάμεις εἶνε ἐπίσης αὐλοὶ καὶ ἀόρατοι. Θὰ ἦτο ὀλιγώτερον τολμηρὰ ἢ δοξασία ὅτι ἡ ὕλη δὲν ὑπάρχει, ὅτι τὸ πᾶν εἶνε δυνάμις ἢ ἡ διαβεβαίωσις ὅτι ὑπάρχει σύμπαν ἀποκλειστικῶς ὕλικόν. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ὕλικόν στήριγμα τοῦ κόσμου, ἐξηφανίσθη τοῦτο, καὶ, εἶνε περιέργως ἢ σύμπτως, ἀκριβῶς ὅποτε διὰ τῶν προόδων τῆς ἡ Μηχανικῆς ἐκῆρυξε τὸν θρίαμβον τοῦ ἀοράτου. Τὸ σταθερὸν σημεῖον ἐξαφανίζεται ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἰσοροπίᾳ τῶν δυνάμεων, ἐν τῇ ἰδέῳδῃ ἀρμονίᾳ τῶν κυμασεων τοῦ αἰθέρος· ὅσον περισσότερον τὸ ἀναζητούμεν, τόσο μᾶλλον εἶνε ἀνεύρετον, καὶ ἡ τελευταία τοῦ λογισμοῦ μας προσπάθεια εὕρισκε: ὡς ἐσχατον στήριγμα, ὡς ἐσχατην πραγματικότητα τὸ ΑΠΕΙΡΟΝ.

Ε΄.

Ψυχὴ ἐνδεδυμένη ἀέρα.

Ἰστατο ὀρθία ἐν τῇ ἀγνῇ αὐτῆς γυμνόνητι, μὲ τοὺς βραχίονας ὑψωμένους πρὸς τὴν κόμην ἢς συνέστρεψε τοὺς μαλακοὺς καὶ πλουσίους βοστρύχους προσπαθοῦσα νὰ προσαρμόσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς. Ἦτο καλλονὴ νεανικὴ μὴ φθάσασα ἀκόμη εἰς τὴν τελειότητα καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὀριστικῶν χαρακτήρων, ἀλλὰ προσεγγίζουσα εἰς αὐτήν, ἀπαστραπτουσα ἐν τῇ αἴγλῃ τῆς δεκαεπταετοῦς αὐτῆς ἡλικίας.

Κόρη τῆς Ἐνετίας εἶχε τὴν σάρκα λευκὴν, ἐφ' ἧς ἦτο περιεχυμένη ἐλαφρὰ ἐρυθρότης καὶ τόσο διαφανῆ ὥστε σχεδὸν διεκρίνετο ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα ἢ κυκλοφορία τοῦ φλογεροῦ καὶ ζωογόνου χυμοῦ· οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἤστραπτον ὑπὸ μυστηριώδους λάμψεως προκαλοῦσης τὴν συγκίνησιν, ἢ δὲ μαλακὴ ἐρυθρότης τῶν χειλέων τῆς ὑπεμίνησκεν ἤδη καὶ τὸν καρπὸν ὅσον καὶ τὸ ἔνθος.

Ἦτο θαυμασίως ὠραία ἐν τῷ αὐτῷ στάσει, ἂν δὲ τις νέος Πάρις ἤθελε λάβῃ ἐντολὴν ν' ἀπονεύμῃ αὐτῇ τὸ γέρας, ἀγνοῶ ἂν ἤθελε κατὰ θέσιν εἰς τοὺς πόδας τῆς τὸ τῆς χάριτος, τὸ τῆς κομψότητος, ἢ τὸ τῆς καλλονῆς, τόσο ἐφαίνετο συνεννοῦσα τὸ ζωηρὸν θέλητρον τῶν νεωτέρων χαρίτων ὁμοῦ μὲ τὴν ἡμερον τελειότητα τῆς ἀρχαίας καλλονῆς.

Ἐὐτυχεστάτη καὶ ὅλως ἀπροσδόκητος σύμπτωσις μᾶς ὠδήγησε πρὸ αὐτῆς, τὸν ζωγραφὸν Φαλέρον καὶ ἐμέ. Φωτεινὴν τινα δαίτην τοῦ παρελθόντος ἕαρος παρὰ τὴν θαλάσσαν διήλθωμεν δι' ἐνὸς τῶν ἐξ ἐλαιῶν μὲ πένθιμον φύλλωμα ἀλσῶν, τῶν εὕρισκομένων μεταξὺ Νικαίας καὶ Μονοίκου καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσωμεν εἰσῆλθωμεν εἰς ἰδιαίτερον τι κτῆμα ἀτείχιστον πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης. Γραφικὴ ἀτραπὸς ἀνήρχετο ἐλικοειδῶς πρὸς τὸν λόφον· εἶχομεν διέληθαι ἄνωθεν μικροῦ ἄλσους πορτοκαλεῶν, ὧν οἱ χρυ-

σοειδεῖς καρποὶ ἀνεμίμνησκον τὸν κῆπον τῶν Ἑσπερίδων ἢ ἄῃ ἦτο εὐώδης, ὁ οὐρανὸς εἶχε χρῶμα κυανοῦν βαθύ, συνδιελεγόμεθα δὲ παρ᾿ ἀλλήλους τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην, ὅτε ὁ σύντροφός μου ἐσταμάτησεν ἐξαίφνης ὡσεὶ καταληφθεὶς ὑπὸ ἀκατανίκητου γοητείας καὶ μοι ἔνευσε νὰ σιωπήσω καὶ νὰ παρατηρήσω.

Ὅπισθεν λόχμης τινος ἐκ κάκτων καὶ ἰνδοσυκῶν εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων ἔμπροσθέν μου, ἐντὸς πολυτελοῦς αἰθούσης λουτροῦ διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἡλίου παρ᾿ αὐτοῦ ἠδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν οὐ μακρὰν μαρμαρίνης δεξαμενῆς, ἐν ἣ ἡ πίδαξ ὕδατος ἐπανεπιπτε μετὰ ἡδέος ψιθυρισμοῦ τὴν ἀγνωστον νεκρίδα ὀρθιανᾶ ἔμπροσθεν κολοσσαίου κατόπτρου, ἐνθα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ἀτανεκλάτο ἡ εἰκὼν τῆς. Ἀναμφιβόλως ἡ κρότος τοῦ πίδακος τὴν ἐμπόδιον ν' ἀκούσῃ τὰ βήματά μου. Ἡσύχως ἀλλὰ καὶ μετ' ἀδιακρισίας ἐστήμεν ὅπισθεν τῶν κάκτων παρατηροῦντες ἄφωνα, ἀκίνητοι.

Ἦτο ὠραία, καὶ ἐφάνητο ὅτι τὸ ἡγνοεῖ. Ἐπάτει ἐπὶ δέρματος τίγρεις καὶ δὲν ἐσπευδεν εἰς τὸ ἔργον τῆς. Ἐπειδὴ ἡ μακρὰ τῆς κόμη ἦτο εἰσέτι πολὺ ὑγρά, τὴν ἄφησε νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ σώματός τῆς, ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος μου καὶ ἐπλησίασεν εἰς τραπεζαν κειμένην παρὰ τὸ παράθυρον διὰ νὰ δρέψῃ ἐν ῥόδον εἰταξέπανελθοῦσα εἰς τὸ μέγα κάτοπτρον ἤρχισε πάλιν τὴν κόμμωσίν τῆς, τὴν ἀπετελείωσεν ἡσύχως, ἐτοποθέτησε τὸ μικρὸν ῥόδον μεταξύ δύο πλοκάμων, στρέφουσα δὲ τὰ νῶτα πρὸς τὸν ἡλιον ἔκυψεν ἀναμφιβόλως ὅπως λάβῃ τὸ ἐνδυμὰ τῆς Αἴφνης ὅμως ἀνηγέρθη, ἐξέφερε κραυγὴν ὀξεῖαν καὶ κρύπτουσα τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν χειρῶν ἤρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τινὰ σκοτεινὴν γωνίαν.

Ἐσκέφθημεν κατόπιν ὅτι κινήσεις τις τῆς κεφαλῆς μου ἐπρόδωκε τὴν παρουσίαν μου ἢ ὅτι μᾶς διέκρινε δια μέσου τοῦ κατόπτρου. Ὅπως δὴποτε ἐθεωρήσαμεν πρέπον νὰ ἐπιστρέψωμεν καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ἀτραποῦ κατήλθομεν εἰς τὴν θαλασσαν.

— Ἄ! εἶπεν ὁ σύντροφός μου, ὁμολογῶ ὅτι ἐξ ὅλων τῶν προτύπων μου οὐδὲν εἶδα ἐντελέστερον αὐτοῖ, οὔτε τὸ τῆς εἰκόνας μου τῶν « Διπλῶν ἀστέρων » οὔτε τὸ τῆς « Καιλίας. » Τί λέγετε σεῖς; Ἡ ἐμφάνισις αὕτη παρουσιάσθη ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην στιγμὴν ὅπως μὲ δικαιοσύνη. Εἰς μάτην ἐξαίρετε εὐγλώττως τὰς τέρψεις τῆς ἐπιστήμης; θὰ ὁμολογήσητε ὅτι καὶ ἡ τέχνη ἔχει τὰ θέλητρα τῆς. Οἱ ἐπίγειοι ἀστέρες δὲν συναγωνίζονται ἄρα γε ἐπιτυχῶς μετὰ τὰς καλλονὰς τοῦ οὐρανοῦ; Δὲν θαυμάζετε καὶ σεῖς ἐπίσης τὴν κομψότητα τῆς κατασκευῆς τοῦ σώματος αὐτοῦ; Ὅποια λαμπρὰ χροιά! Ὅποια σὰρξ!

— Δὲν εἶμι τόσον ἄξιος ὥστε νὰ μὴ θαυ-

μάζω τὸ ἀληθῶς ὠραῖον, ἀπῆντησα, παραδέχομαι ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη καλλονή, (συμφωνῶ μὲ ὑμᾶς ἀδιστακτως, πρὸ πάντων καθ' ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὴν γυναικείαν καλλονὴν) παριστᾷ ἀληθῶς ὅ,τι ἡ φύσις παρήγαγε τελειότερον ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας. Ἰνωρίζετε ὅμως τί ἐγὼ θαυμάζω περισσότερο εἰς τὸ ὄν αὐτό; Ὅχι τὴν καλλιτεχνικὴν ὄψιν του, ἀλλὰ τὴν ἐπιστημονικὴν μαρτυρίαν ἣν μᾶς παρέχει περὶ ἀληθῶς θαυμασιωτάτου γεγονότος. Εἰς τὸ θελκτικὸν αὐτὸ σῶμα βλέπω ψυχὴν ἐνδεδυμένην ἀέρα.

— Ω! ἀγαπάτε τὴν παραδοξολογίαν. Ψυχὴ ἐνδεδυμένη ἀέρα! Εἶνε πολὺ ἰδανικὸν αὐτὸ διὰ σῶμα τόσον πραγματικόν. Ὅτι ἡ χαριστάτη αὕτη γυνὴ ἔχει ψυχὴν δὲν ἀμφιβάλλω ποσῶς ἀλλ' ἐπιτρέψατε εἰς τὸν καλλιτέχνην νὰ θαυμάσῃ τὸ σῶμά τῆς, τὴν ζωὴν τῆς, τὴν ὑγείαν τῆς, τὸ χρῶμά τῆς... Θὰ ἔλεγα εὐχαρίστως μετὰ τοῦ ποιητοῦ τῶν Ἀνατολικῶν ἡμερῶν:

Ὡς ἄστρον λάμπον εἶν' ὠραία

Κόρη ἀκαμία

Ἐκ τοῦ λουτροῦ ἐξερχομένη.

Τρέμει μὲ τὴν ἰδῆ σκιά

Καὶ φρικτῶ

Ἀκόμη περιρρομένη.

— Δὲν σὰς τὸ ἀπαγορεύω. Ἄλλ' ἀκριβῶς αὕτη ἡ φυσικὴ καλλονὴ μὲ κάμνει νὰ θαυμάσω ἐν αὐτῇ τὴν ψυχὴν, τὴν σχηματίσασαν αὐτὴν ἄορατον δύναμιν.

— Πῶς τὸ ἐννοεῖτε αὐτό; Σῶμα ἔχει βεβαίως ἀλλ' ἡ ὑπαρξίς τῆς ψυχῆς εἶνε ἥττον ἀπτή.

— Διὰ τὰς αἰσθήσεις ναὶ διὰ τὸ πνεῦμα ὁμῶς ὄχι. Ἄλλ' αἱ αἰσθήσεις μας μᾶς ἀπατῶσιν ὅλως διόλου περὶ τῆς κινήσεως τῆς Γῆς, περὶ τῆς φύσεως τοῦ οὐρανοῦ, περὶ τῆς φαινομένης στερεότητος τῶν σωμάτων, περὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν πραγμάτων. Εὐαρεστεῖσθε νὰ παρακολουθήσητε πρὸς στιγμὴν τὸν συλλογισμόν μου;

« Ὅταν ὀσφραίνωμαι τὸ ἄρωμα ῥόδου, ὅταν θαυμάζω τὸ σχῆμα, τὴν γλυκύτητα τοῦ χρωματισμοῦ, τὴν κομψότητα τοῦ ἄνθους αὐτοῦ ὅτε τὸ πρῶτον ἀνοίγεται ἡ κάλυξ του, μὲ ἐκπλήττει ἰδίως τὸ ἔργον τῆς ἀποκρύφου δυνάμεως, τῆς ἀγνωστοῦ, τῆς μυστηριώδους, τῆς ἐφορώσεως τὴν ζωὴν τοῦ φυτοῦ, ἣτις διευθύνει αὐτό, εἰς τὴν συντήρησιν τῆς ὑπαρξέως του, ἣτις ἐκλέγει τὰ κατάλληλα πρὸς θρέψιν αὐτοῦ μόρια τοῦ ἀέρος, τοῦ ὕδατος, τοῦ χρώματος, ἣτις γινώσκει ν' ἀφομοιῇ τὰ μόρια ταῦτα καὶ νὰ τὰ ἀθροίσῃ μετὰ λεπτότητος ὥστε νὰ σχηματίσῃ τὸν κομψὸν αὐτὸν καυλόν, τὰ μικρὰ ταῦτα πράσινα φύλλα, τὰ τόσον ἄθρα, τὰ πέταλα αὐτὰ τὰ τόσον τρυφεροῦ ῥοδίνου χρώματος, τὰς ἐξαισίους αὐτοῦ ἀποχρώσεις, τὸ ἡδονικόν του ἄρωμα. Αὕτη ἡ μυστηριώδης δύναμις εἶνε ἡ ψυχικὴ ἀρχὴ τοῦ φυτοῦ. Θάψατε εἰς τὴν Γῆν ἐγγυς ἀλλήλων σπόρον κρίνου, βάλανον δρυός, κόκκον σίτου καὶ

πυρῆνα ροδακίνου, καὶ θὰ ἴδῃτε ὅτι ἕκαστον τῶν σπερμάτων αὐτῶν θὰ κατασκευάσῃ τὸν ἴδιον αὐτοῦ ὄργανισμόν.

» Εἶδα ἄλλοτε σφένδαμον θνήσκουσαν ἐπὶ τῶν ἐρειπίων παλαιοῦ τοίχου, εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μέτρων ἀπὸ τῆς εὐφόρου γῆς τῆς τάφρου. ἤτις ἀπελπισθεῖσα ἐξέτεινε μίαν ῥίζαν τῆς ῥι-

καὶ τὸ κατόρθωσαν καὶ ἐπέστρεψαν οὕτω πάλιν εἰς τὴν ζωογόνον δι' αὐτὰς γῆν πρὸς μεγίστην ἔκπληξιν τοῦ κηπουροῦ. Ἐγνώρισα ἓνα ἠρωϊκὸν ἴασμον διελθόντα ὀκτάκις διὰ τετρημένης σάνιδος ἀποχωριζούσης αὐτὸν ἐκ τοῦ φωτός· πειρακτικὸς τις παρατηρητὴς ἀπώθει πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν σκιὰν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἤθελεν ἐπὶ τέ-

ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ

Εἰκὼν Πράου Χένιγγζεν

ψοκινδύνως, ἔφθασε τὸ ἔδαφος ὑπερ ἐπιφθάλμια, ἐχώθη εἰς αὐτό, ἐστερεώθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε αὐτὴ ἢ ἀκίνητος μετετοπίσθη, ἄφησε τὰς πρῶτας ῥίζας τῆς νὰ ἀποθάνωσιν, ἄφησε τοὺς λίθους καὶ ἐζῆσεν ἀναστᾶσα ἐκ νεκρῶν ἐπὶ τῆς ἐλευθερωσάσης αὐτὴν ῥίζης. Εἶδα πτελέας αἵτινες κατεβίβρωσκον τὸ ἔδαφος εὐφόρων κτημάτων, διὸ ἀπεκόπη αὐταῖς ἡ τροφή δι' εὐρείας τάφρου καὶ αἵτινες ἀπεφάσισαν νὰ ἐπεκτείνωσιν

ἄνωθεν τῆς τάφρου τὰς μὴ κοπεύσας ῥίζας των· λους δαμάσῃ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ἄνθους, ἀλλὰ δὲ τὸ κατόρθωσεν.

«Τὸ φυτὸν ἀναπνέει, πίνει, τρώγει, ἐκλέγει, ἀρνεῖται, ζητεῖ, ἐργάζεται, ζῆ, ἐνεργεῖ συμφῶνως πρὸς τὰ ὀρμέμφυτα αὐτοῦ· τοῦτο μὲν ἔχει ἐξάαιρετα, ἐκεῖνο πάσχει, τὸ ἄλλο εἶνε νευρικόν, τεταραγμένον. Ἡ αἰσθητικὴ ἀκακία φρικτῆ καὶ πίπτει λιπόθυμος ἄμα τῇ ἐλαχίστῃ προσψαύσει.

Ἔπεται συνέχεια

[Μετᾶφρασις Χ.]